

Ska du åka till London snart? Då kan du passa på att ta en titt på framtidens hörselhjälpmedel, så som kända brittiska designers vill se dem.

Det är designmuseet Victoria and Albert som ställer ut prylarna, som kom till på initiativ av hörselskadade tidningsredaktören Henrietta Thompson.

TEXT: HANNE HAUERSLEV

# Smyckena för våra öron

## Design påverkar attityder



**DET BÖRJADE MED EN IRRITATION.** Varför är inte hörapparater så där läckert designade att man helt önskar sig ett par nya – som det kan vara med glasögon?

Så tänkte Henrietta Thompson. Som redaktör på den engelska designtidningen Blueprint möter hon ständigt nya trender. Och som hörselskadad är hon hela tiden förvissad om att hennes långa ljusa hår täcker för öronen. Det är tydligt att hon inte gärna skyltar med att hon använder hörapparat.

Hon träffade Neil Thomas, chef för produktutveckling vid HRF:s systerorganisation i England, RNID, Royal National Institute for the Deaf. Han var med på idén att låta kända designers formge nya hörapparater.



FOTO: TINA ENGHOFF

Henrietta Thompson, redaktör för det engelska designmagasinet Blueprint, är intiativtagare till utställningen.

I början var det bara ett kul experiment, som kanske kunde bli en artikel i Blueprint. Vi letade upp 15 designers som vi övertalade att engagera sig i projektet. I första omgången skulle de bara komma med förslag och skisser till moderna hörapparater, som man har lust att visa upp. De skulle använda teknik som redan finns, så att det faktiskt skulle kunna gå att tillverka och använda apparaterna, förklarar Henrietta Thompson.

### Ville göra det attraktivt

Responsen var överväldigande. Flera designers kontaktade RNID och bad om att få vara med.

– Vi var överraskade över det enorma intresset. Ju mer vi talade med dem, desto flera idéer kom upp. De spretade i alla riktningar, och plötsligt gick det upp för oss hur många möjligheter det fanns att göra någonting spännande och annorlunda, förklarar Henrietta Thompson.

Det hela växte och blev så småningom till en stor utställning på ett av Londons största museer, designmuseet Victoria and Albert. 15 projekt valdes ut.

– Det finns en stor lucka i marknaden på detta område. Det är ett utvecklingsområde som kommer att vara i fokus i framtiden, så designerna såg en stor fördel i att vara först på banan med sina idéer, och att vara med på utställningen. Tänk på att det bara i Storbritannien finns nio miljoner människor med nedsatt hörsel. Bara de två miljoner som har hörapparat kunde ha enorm glädje av bättre design. Av de två miljonerna hörselskadade är det bara 1,4 miljoner som använder sina regelbundet. Kanske kunde det hjälpa att göra det attraktivt att bära hörapparater, att ge folk möjlighet att köpa några som de har lust att visa upp. Samtidigt



# våra öron

Hörapparat, headset och mp3-spelare i ett.

kommer nya generationer som är vana att ställa krav på design, säger Henrietta Thompson.

Formgivarnas idéer var kul, vilda och annorlunda.

– Några designers har gjort hörapparaterna som en del av ett guldsmycke. Det har det blivit ett vackert halsband av där hörapparaterna fungerar som ett påhäng som du häktar av och på efter behov.

### Hörapparater för alla människor

En har arbetat med tanken att göra hörapparaten som ett smycke i kombination med flera funktioner.

– Innan du tar på grundapparaten kan du välja att ställa in den på antingen hörapparat eller mp3-spelare. Utanpå själva apparaten klickar du en plastdekoration – det kan vara till exempel en blomma eller en liten leopardmönstrad platta, så att den passar till just dina kläder, säger Henrietta Thompson och fortsätter:

– Blomman tar apparaten ett steg ifrån att vara ett hjälpmedel, som vi förknippar med handikapp och med att vara gammal. I stället för att sitta och gråta över det, går det ju faktiskt emellanåt att se fördelar med att vara hörselskadad. Någon gång kan det vara skönt att inte höra allt som folk säger. Och man sover bättre då man inte störs av grannen eller trafiken. Det är alla de här positiva sidorna som vi försöker att sätta fokus på.

Uppmärksamheten kring utställningen har varit överväldigande. Därför tror Neil Thomas, RNID, att den kan få stor betydelse för vår inställning till hörselhandikapp i framtiden.

– De senaste åren har fokus legat på den tekniska utvecklingen av hörapparater, där har det verkligen hänt mycket. Men formen har inte riktigt följt med,

och i dag kan vi varken välja stil eller funktion. Med den här utställningen hoppas vi på en revolution för design av hörapparater, säger Neil Thomas.

– Vi tror att utställningen kommer att rucka så pass på vår syn på hörapparater att de i framtiden inte bara kommer att köpas av hörselskadade – utan av alla människor, eftersom de kan användas på många olika sätt. Till exempel för att skydda hörseln, eller för att styra omgivningens ljud. När alla använder hörapparat för olika ändamål kommer det också att ändra vår syn på handikapp.

### En marknad på frammarsch

Neil Thomas menar att det för en kreativ designer finns miljontals kronor att hämta på marknaden.

– Min uppskattning är att marknaden för hörapparater nu kommer att ändras markant. För det kan bli mycket lönsamt för de tillverkare som tänker i design och börjar producera apparater som folk faktiskt har lust att gå med, säger han.

Utställningen "Hearwear – The Future of Hearing" pågår till och med den 5 mars 2006 på Victoria and Albert Museum i London.

ÖVERSÄTTNING FRÅN DANSKA:

SARA NORMAN

